یاسای ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستانی عێراق

بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبانەوە
بەناوی گەلەوە
ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان

ژمارەی بڕیار: ١٥
مێژووی بڕیار: ١٦/٩/١٩٩٢
٢٥/گەلاوێژ/ ٢٦٩٢ ك

بڕیار

بە پێی حوکمی برگە/١ی ماددە/٥٦ی یاسای ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستانی عێراق ژمارە/١ی سالی /١٩٩٢.....

ئەنجومەن لە دانیشتنی رۆژی ٨/٧/١٩٩٢ ئەم یاسایەی خوارەوەی بڕیاردا..

یاسای ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستان

ژمارە (٣)ی سالی /١٩٩٢

مادەی -١-:

مەبەست لەم وشانەی خوارەوە ماناکانی تەنیشتیانە:-

- **ئەنجومەن**: ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستانی عێراق.
- **سەرۆك**: سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستانی عیراق.
- **وەزیر**: وەزیری پەیوەندار لە هەرێمی کوردستانی عێراق.
- **کوردستان**: کوردستانی عێراق.
- **هەرێم**: هەرێمی کوردستانی عێراق.

مادەی -٢-:

ئەنجومەن بالاترین دەزگای جێ بەجێ کردنە لە هەرێمداو لە سەرۆك و جێگرەکەی و وەزیرەکان پێك دێ.

مادەی -٣-:

ئەنجومەن و هەریەکێ لە وەزارەتەکان، کەسایەتی‌یەکی مەعنەویان هەیەو خاوەنی گشت ئەو مافانەن کەلە یاسا رەچاوکراوەکاندا هەن.

مادەی -٤-:

ئەوانەی بەسەرۆك و جێگیری سەرۆك و وەزیر دادەنرێن، دەبێ مەرجەکانی مادەی (٢١)ی یاسای ئەنجومەنی نیسنمانی کوردستان ژمارە (١)ی سالی /١٩٩٢یان تێدا بێ.

مادەی -٥-: باوەڕدان بە ئەندامانی ئەنجومەن، یەکە یەکەو لەسەر خواستی سەرۆك دەبێ.

مادەی -٦-:

سەرۆك وجێگیرەکەیی‌و وەزیرەکان، دوای باوەڕپێدانیان لە لایەنی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستانەوە، لەبەردەمیدا ئەم سوێندە دەخۆن:-

(بەخودای مەزن سوێند دەخۆم کە بە دلسۆزی یەوە پارێزگاری لە یەکێتی گەل و خاکی کوردستانی عێراق بکەم و رێز لە یاسا رەچاوکراوەکان بگرم.

مادەی -٧-:

ئەنجومەن لە هەولێردا کۆدەبێتەوە. دەشکرێ لە کاتی پێویستداو بە بڕیاری ئەنجومەن خۆی، لە شوێنێکی تردا کۆببێتەوە.

مادەی - ٨ -:

ئەنجومەن خاوەنی ئەم دەسەلاتانە دەبێ:-

١- دانانی سیاسەتی گشتی‌ی هەرێم وسەرپەرشتی کردنی بەجێهێنانی بەپێی یاساو بڕیارە رەچاوکراوەکان، دوای بڕیاردانی لەلایەن ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستانەوە.
٢- پێشنیازکردن و ئامادەکردنی پرۆژەی یاساکان و پێش کەش کردنیان بەئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان بۆ بڕیار لەسەر دانیان.
٣- ئامادەکردنی پرۆژەی پێڕەوەکان و دەرکردنیان.
٤- ئامادەکردنی پرژەی بووجەی گشتی هەرێم.
٥- ئامادەکردنی پرۆژەکانی نەخشەی گەشەپێکردنی هەرێم.
٦- قەرزدان و وەرگرتنی بەبڕیاری ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان.
٧- جێبەجێ کردنی یاساکان و پاراستنی ئاسایشی هەرێم و پارێزگاری کردن لە مافەکانی هاوولاتیان و مال و مولکە گشتی‌یەکان و بەرژەوەندیەکانی گەلی کوردستانی عێراق.
٨- رێ نیشان دان وسازکردن و بەدوا داچوونی کارو فرمانی وەزارەتەکان و دایەرەکانیان و دام و دەزگا گشتی‌یەکان.
٩- چاودێری کردنی رەوایی ئەو رێنماییانەی وەزارەتەکان و دام و دەزگاکانیان دەری دەکەن.
١٠- دەرکردنی بڕیاری بەڕێکردن و بەجیهێنان بەپێی یاسا رەچاوکراوەکان و چاودێری کردنی چۆنێتی بە ئەنجام گەیاندنیان.
١١- دامەزراندنی فەرمانبەران و بەڕێوەبەرە گشتی‌یەکان و دەرهاوێشتن و لەکارخستن و خانەنشین کردنیان و بەپێی یاسا.
١٢- بەدەر لەبڕگەی (١١)ی پێشوو، دامەزراندنی خاوەن پلە تایبەتی‌یەکان و سەرۆکی وەحدە ئیداریەکان و دادوەرەکان و ئەندامانی دەزگای (ئیدیعای گشتی)، بەپێشنیازی وەزیری پەیوەندارو بڕیاری ئەنجومەن و دواجار بەبڕیاری لایەنی پەیوەندار بەپێی یاسا رچاوکراوەکان دەبێ.

مادەی - ٩ -:

هەروەزیرەو بەپێی کاری خۆی، ئەم وەزارەتانە بەڕێوەدەبەن -.
١- وەزارەتی ناوخۆ.

٢ـ وەزارەتی دارایی‌و ئابووری .

٣ـ وەزارەتی دادوەری .

٤ـ وەزارەتی کاروباری پێشمەرگە .

٥ـ وەزارەتی گواستنەوەو گەیاندن .

٦ـ وەزارەتی یارمەتی مرۆڤایەتی‌و هاوکاری .

٧ـ وەزارەتی پیشەسازی‌و وزە .

٨ـ وەزارەتی رۆشنبیری .

٩ـ وەزارەتی پەروەردە .

١٠ـ وەزارەتی شارەوانی‌و گەشت و گوزار .

١١ـ وەزارەتی تەندروستی‌و کاروباری کۆمەڵایەتی .

١٢ـ وەزارەتی ئەشغال و نیشتەجێ کردن .

١٣ـ وەزارەتی ئاوەدانکردنەوەو گەشەپێدان .

١٤ـ وەزارەتی کشتوکاڵ و ئاودێری .

١٥ـ وەزارەتی ئەوقاف و کاروباری ئیسلامی .

مادەی ـ ١٠ـ :

دەزگایەك بۆ خوێندنی باڵاو توێژینەوەی زانستی پێك دەهێنرێ و بە دەستەی سەرۆکایەتی وەزارەتەوە دەبەستریتەوە. کاروباریشی بەپێی پێرەوێکی تایبەتی رێك دەخرێ .

مادەی ـ ١١ ـ :

١ـ لەحاڵەتی لادانی سەرۆکدا یا واز هێنانی یاخود وازهێنانی زۆربەی ئەندامانی ئەنجومەن، وادادەنرێ کە وەزارەت وازی لە کارهێناوە.

بەڵام ئەگەر وەزارەتەکە هاوپەیمانی بوو لەنێوان دوو دەستە سەرەکیەکەی ناوئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان داو ئەگەر وەزیرانی هەر لایەکیان بە کۆمەڵ لە وەزارەت کشانەوە، وادادەنرێ کە وەزارەتەکە وازی لە کار هێناوە .

٢ـ ئەندامانی ئەنجومەن تاکاتی پێکهێنانی وەزارەتێکی نوێ، لەسەر بەرێوەبردنی ئەرکە رەسمیەکانیان بەردەوام دەبن .

مادەی ـ١٢ـ :

گفت و گۆی ئەنجومەن نهێنی دەبێ. بڕیارەکانی بە زۆربەی دەنگ و بە ئامادە بوونی زۆربەی ئەندامانی دەردەکا. ئەگەر ژمارەی دەنگەکان وەك یەك بوون، بڕیاری ئەو لایە جێگیر دەبێ کە سەرۆکی لەگەڵدا دەبێ. ئاشکراکردنی بڕیارەکانیشی بەرێ‌و شوێنێك دەبێ کە خۆی دەستنیشانی دەکا .

مادەی ـ ١٣ ـ :

وەزیرەکان سەبارەت بە سیاسەتی گشتی وەزارەت، بە هاوبەشی لە بەردەم ئەنجومەنی نیشتمانیدا بەرپرسیارن .

بەڵام سەبارەت بە کاروباری هەر وەزارەتێك، وەزیرەکەی خۆی لە بەردەم ئەنجومەنی وەزیراندا بەرپرسیارە .

مادەی ـ١٤ـ

سەرۆکی ئەنجومەن یا جێگرەکەی یا هەر وەزیرێك، نابێ لەو ماوەیەدا کەلەسەر ئەم کارانەیانن هیچ پیشەیەکی سەربەست یا نیشیکی بازرگانی یا دارایی یا پیشەسازی یا هەر کارێکی ئابووری تر بکەن. هەروەکو نابێ هیچ شتێك لەماڵ و موڵکی گشتی بکرن یا بەکرێ بگرن. یاخود شتێك لەماڵ و موڵکی خۆیان بەکرێ یا بە فرۆشتن یا بەئاڵ و گۆڕ بدەن بە دەوڵەت .

مادەی ـ١٥ـ

ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان بۆی هەیە هەر وەزیرەیك بدا بەدادگا، سەبارەت بەتاوانێك کەلەکاتی بەجێهێنانی فرمانەکەی یابەهۆیەوە درابێتە پاڵی. پێشنیازی تاوان درانە پاڵەکە دەبێ بەلایەنی کەمەوە، لەلایەن چواریەکی ئەندامانی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستانەوە بێ‌و بڕیاری بە دادگا دانەکەی لەلایەن دوو لە سێ بەشی ئەندامانی‌یەوە. ئەوساتە کاتی یەکالا کردنەوەی مەسەلەکەی، دەستی لە کار دەکێشریتەوە .

مادەی ـ١٦ـ :

هەروەزیرێك کە ئەندامی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان نی‌یە، بۆی هەیە لەهەر کۆبوونەوەیەکدا ئامادە ببێ، بێ ئەوەی مافی دەنگدانی هەبێ.

مادەی ـ١٧ـ :

١ـ لەحاڵەتی ئامادە نەبوونی سەرۆك دا، جێگرەکەی جێگەی دەگرێتەوە.

٢ـ لەحاڵەتی چۆڵ بوونی جێگەی سەرۆك دا، جێگرەکەی تاکاتی دانانی سەرۆکێکی نوێ کە دەبێ لە ماوەی پانزە رۆژدا دابنرێ، جێگەی دەگرێتەوە .

مادەی ـ١٨ـ :

مووچەی مانگانەی هەر یەکێك لە ئەندامانی ئەنجومەنی وەزیران و مافی خانەنشین یان بە یاسایەکی تایبەت دەستنیشان دەکرێ .

مادەی ـ١٩ـ :

ئەم یاسایە لە رۆژی بڕیاردانی یەوە کەلە رێکەوتی ١٩٩٢/٧/٩ی کرد، کار پێ دەکرێ.

مادەی ـ٢٠ـ :

ئەم یاسایە لە یەکەم ژمارەی رۆژنامەی رەسمیدا بلاو دەکرێتەوە .

جوهر نامق سالم

سەرۆکی ئەنجومەنی نیشتمانی

کوردستانی عێراق